

NONA OVERLEEFDE EEN AARDBEVING 'NA MIJN VAL ZEI IK DAT ZE MIJ MOESTEN ACHTERLATEN'

Maandenlang keek Nona (26) uit naar de verre reis die ze samen met haar vriend Tim (25) zou maken. Helaas liep alles anders, want op Bali werden ze opgeschrikt door een zware aardbeving. Nona brak haar knie, waardoor ze over de schouders van haar vriend moest vluchten voor een mogelijke tsunami.

TEKST RENÉE BROUWER

“HET BEGON AL op onze tweede dag. Mijn vriend Tim en ik waren samen met zijn ouders en zusje in augustus 2018 op vakantie op Bali. We waren net wakker en hoorden een raar geluid in de hotelkamer boven ons. Alsof er koffers over de grond werden gesleept. Opeens zagen we de kast in onze kamer schudden. Ook waren er buiten in het zwembad hoge golven. Echt alles om ons heen trilde. ‘Volgens mij is dit een aardbeving’, zei ik tegen mijn vriend. Verbaasd lieten we het over ons heen komen. Het trillen duurde ongeveer een minuut, toen was het alweer voorbij. Eigenlijk vonden wij het wel spannend. Toen we online het nieuws over Bali checkten, zagen we dat het inderdaad een lichte aardbeving was geweest. Wat cool, dachten we. Dan hebben dat ook eens meegemaakt. Achteraf best gek dat we toen nog niet wisten dat we er binnen twee weken heel anders over zouden denken.”

ERGSTE MOMENT

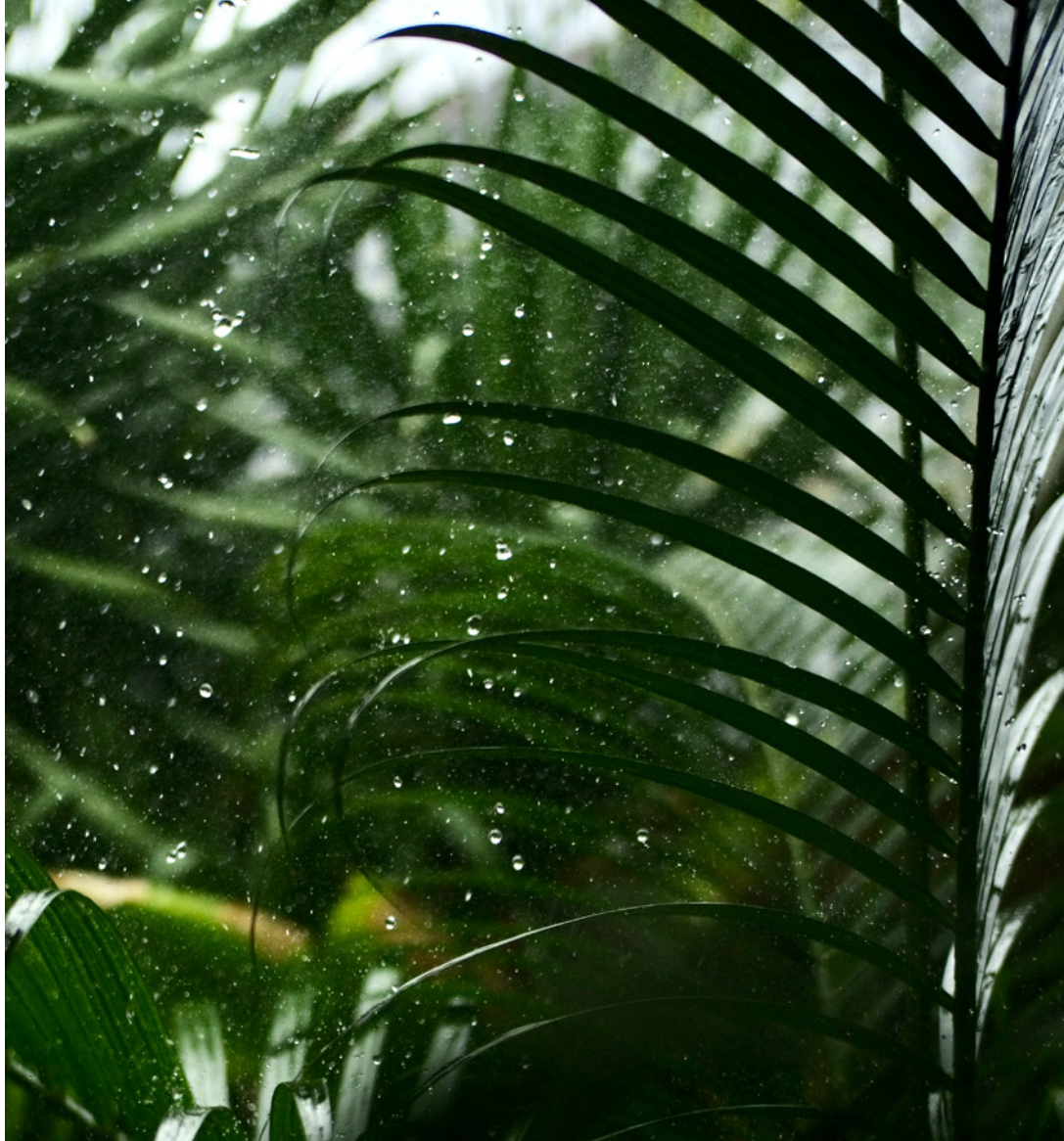
“De tien dagen daarna merkten we niets bijzonders. We genoten gewoon volop van onze vakantie, tot die zondag, 5 augustus. Met z’n vijven waren we ’s avonds aan het eten op het terras van een restaurant. Omdat het al de hele dag regende, zaten we onder een overkapping. Plotseling kwam de neerslag met bakken uit de hemel. Onze drankjes waren net gebracht en vanuit het niets begon de grond onder onze voeten opnieuw te trillen. Dit keer voelde het direct een stuk heftiger. Voordat we het wisten, brak er paniek uit. De mensen om ons heen stonden

op en renden gillend weg. Hoewel het allemaal heel snel ging, leek dat moment in slow motion te gaan. Even hadden we geen idee wat we moesten doen. Angstig keken we elkaar aan en toen stond mijn schoonvader ook op en zei dat we moesten rennen. Met mijn hart in mijn keel volgde ik hem en de rest van de familie het terras af. We zaten vlakbij de zee en moesten een trappetje op om naar de straatkant te gaan. Door de regen en de haast gleed ik uit op een tree, waardoor ik met een harde klap voorover viel. Ik voelde meteen een ongelooflijke pijn in mijn rechterknie. Geschrokken greep ik naar mijn been en ik zag dat mijn knie scheef stond. In een reflex duwde ik hem terug. Dat deed heel veel zeer, maar het enige wat ik kon denken, was dat ik zo snel mogelijk weer moest opstaan om verder te rennen. Helaas lukte het niet. Nadat ik mijn knie had teruggeduwd, schoot hij meteen weer uit de kom. Wanhopig keek ik naar mijn vriend. Met zijn ondersteuning ging ik op een rand van een muurtje zitten. Het trillen was inmiddels gestopt. Toevallig waren er nog meer mensen in de buurt. Zij waren ook allemaal op de vlucht. Een *local* kwam op me af. Hij vroeg wat er aan de hand was en ik vertelde dat ik een ambulance nodig had. Volgens hem was dat niet mogelijk. De hulpdiensten konden ons op dat moment niet bereiken, maar hij kon wel een healing bij me doen. Verward keek ik hem aan. Mijn knie deed heel veel pijn, ik vermoedde dat-ie zwaar gekneusd was, dus een healing zou waarschijnlijk niet veel uithalen. Vriendelijk bedankte ik hem. Ondertussen hoorden we een paar vrouwen gillen. Blijkbaar lazen ze iets op hun telefoon, maar wat precies, dat kreeg ik niet mee. Mijn vriend en mijn schoonouders wél. Ze vingen op dat er een onderzeese aardbeving gaande was in Lombok, zo’n 40 kilometer bij ons vandaan. Hierdoor dreigde er een tsunami en daarom moest iedereen zo hoog mogelijk de bergen in.”

TSUNAMIGEVAAR

“Mijn vriend zei dat we moesten rennen, maar ik zei dat ik dat niet kon. Omdat ik Tim en mijn schoonfamilie niet wilde ophouden, zei ik dat ze verder moesten gaan zonder mij. Dat was echt het ergste moment van mijn leven, maar ik zag geen andere optie. Moesten we dan allemaal gevaar lopen, alleen vanwege mij? Zonder iets te zeggen, tilde Tim me op en gooide me over zijn schouders. Daarna zette iedereen het

op een rennen. Af en toe wisselde Tim met mijn schoonvader. Dan stopten we even en droeg hij mij, al rennend, ook een stuk. Dat moest vast zwaar voor ze zijn geweest. Ik ben toch een volwassen vrouw die ze met zich mee moesten dragen. Het was zo onwerkelijk. Daar hing ik, totaal afhankelijk. Ik voelde me zo'n ballast voor iedereen. Tijd om te praten was er niet. Ik had dus geen idee dat er een tsunami dreigde. Niemand wilde me nog meer ongerust maken, maar ik kon aan alles merken dat er iets helemaal mis was. Pas toen we de eigenaar van ons hotel met zijn gezin tegenkwamen en hij ons naar een familie hoog in de bergen leidde waar we konden schuilen, hoorde ik waarom er zoveel paniek was. Ik schrok me kapot. De beelden van de verwoestende tsunami van de Indische Oceaan in 2004 stonden nog in mijn geheugen gegrift. Ik schoot meteen in de stress. Ik dacht echt: die golf komt zo en hij neemt alles en iedereen met zich mee. En dan moet ik me schrap zetten met een mank been. De doodsangsten die ik toen ervoer, had ik nog nooit meegemaakt."

TEKST RENÉE BROUWER FOTOGRAFIE PRIVÉBEZIT, ISTOCK, DMITRY NOVIKOV, MARKUS WINKLER

**'IK DACHT:
DIE GOLF KOMT
ZO EN NEEMT
ALLES EN
IEDEREEN MET
ZICH MEE'**

ACUUT GEVAAR

“Godzijdank kwam de tsunami niet. Na ongeveer drie uur te hebben gewacht bij de fantastische familie die ons heel gastvrij ontving, besloten we 's avonds met een groep mensen terug te lopen naar beneden. We hadden gehoord dat er geen acuut gevaar meer was, dat lazen ze op hun telefoon, dus we besloten dat we beter terug konden gaan naar ons hotel. Daar gingen we weer, ik opnieuw over de schouder van mijn vriend en schoonvader, en de rest duidelijk in angst. Zelf vond ik het ook doodeng, want er waren nog veel naschokken. Wat als er weer een nieuwe aardbeving zou plaatsvinden en de zee alsnog alles zou overspoelen? Ik maakte me ontzettend zorgen en voelde me absoluut niet veilig. Na lang lopen kwamen we aan bij ons resort. Omdat het donker was, kon ik niet zien of en wat de schade daar was. Ik was doodmoe, maar belde direct naar huis in Nederland. Mijn zusje nam op en zij schrok toen ik vertelde wat er gebeurd was. Het nieuws had Nederland nog niet bereikt, dus ze wist van niks. Toen we ophingen, ging ze meteen op zoek naar een goed ziekenhuis in Bali waar ik de volgende dag naartoe kon gaan. Die nacht sliepen we met z'n allen op de grond in de kamer van mijn schoonouders. Zij zaten iets hoger dan ons en mijn vriend en ik stonden onze kamer weer af aan andere toeristen die op de begane grond sliepen. Samen voelden we ons veiliger dan alleen, maar slapen lukte bijna niet. Ik had zoveel pijn en we waren de hele nacht allemaal erg alert.”

VEEL PIJN

“De volgende dag ging ik met mijn vriend naar het ziekenhuis. Daar bleek dat mijn knie gebroken was. Hij werd gefixeerd met een brace, maar ik had nog steeds veel pijn. Ondertussen voelde ik me door de aardbeving erg onveilig. Het liefst wilde ik zo snel mogelijk weg uit Bali en verder reizen naar Nieuw-Zeeland. Dat zouden we sowieso al doen, want Tim en ik zouden na onze vakantie in Bali negen maanden in Nieuw-Zeeland gaan wonen, zodat Tim daar een afstudeerstage voor zijn studie kon doen. We zagen dus weinig redenen om te blijven en besloten een aantal dagen later al eerder naar Nieuw-Zeeland te gaan. Mijn schoonouders en -zusje gingen vlak daarna naar huis. In Nieuw-Zeeland bezochten we opnieuw een ziekenhuis. Daar werd een MRI-scan van mijn knie gemaakt, waaruit

‘ALLES KAN OPEENS VOORBIJ ZIJN. DE NATUUR BEPAALT EN DAAR DOE JE ALS MENS NIKS TEGEN’

bleek dat er veel meer aan de hand was dan alleen een breuk. Zo had ik ook een gescheurde meniscus en kruisband. Hoe de artsen in Bali dit gemist kunnen hebben, weet ik niet, maar ik baalde enorm. Vooral ook omdat ik er nog dagen met veel pijn mee had rondgelopen, in de veronderstelling dat het alleen een botbreuk was. Wat volgde, was een operatie en een lang revalidatietraject in Nieuw-Zeeland. Het was bizar om dit in een ander land te moeten meemaken, maar het was niet anders. Teruggaan naar Nederland was geen optie voor mij. Tim en ik hadden heel erg uitgekeken naar deze reis en we hadden er ook lang voor gespaard. Er zat dus niks anders op dan dat ik na mijn knieoperatie intensieve fysiotherapie in Nieuw-Zeeland onderging. Terwijl Tim stageliep, stond ik drie tot vier keer per week op de loopband en deed ik oefeningen met mijn knie. Alles om weer goed te kunnen lopen. Het was zo zonde. Ik zou eigenlijk tijdelijk gaan werken in de horeca.”

KLEIN ONDERDEEL

“Omdat er in Nieuw-Zeeland ook regelmatig aardbevingen voorkwamen, bleef ik steeds bang dat ik het opnieuw zou meemaken. Het gekke is dat dat ook gebeurde, maar dat ik dat helemaal niet doorhad. Tim en ik waren toen al een paar maanden in Nieuw-Zeeland en mijn moeder was in die periode bij ons op vakantie. Op een dag reden we samen in een auto op een weg met allerlei rare hobbels. We dachten dat het wegdek niet goed was, maar konden niks zien wat daarop wees. Later hoorden we dat het een lichte aardbeving was geweest. Volgens een Nieuw-Zeelandse die wij spraken, gebeurde dat de hele dag door en stelde het niet veel voor. De meeste bewoners waren er ook aan gewend en dat stelde mij wat gerust. Als zij zich verder niet druk maakten, dan hoefde ik dat ook niet te doen. Uiteindelijk beleefden we nog een heel mooie tijd daar. Door de zware aardbeving op Bali ben ik echt anders naar het leven gaan kijken. Er zijn op die dag 160 mensen overleden en dat vond ik heel heftig om te horen. Ik stond er nooit bij stil, maar door alles wat we in Indonesië hebben meegemaakt, weet ik dat alles opeens zomaar voorbij kan zijn. De natuur bepaalt en daar doe je als mens niks tegen. Wij zijn uiteindelijk maar een heel klein onderdeel op deze aardbol. Met mijn knie gaat het inmiddels redelijk goed. Ik kan er weer prima op lopen, maar het zal nooit meer helemaal hetzelfde worden. Soms voel ik nog steeds pijn, vooral als ik moe ben. Mijn knie zal dus waarschijnlijk altijd mijn zwakke plek blijven, maar gelukkig kan ik alles nog navertellen. Ik denk regelmatig terug aan de aardbeving en praat er soms ook over met mijn vriend. In september gaan we trouwen en daar kijken we ontzettend naar uit. Teruggaan naar Bali hoeft voor mij niet meer, maar gelukkig zijn we allebei nog steeds gek op reizen. Waar onze huwelijksreis naartoe zal gaan, weten we nog niet. Dat hangt ook van de coronamaatregelen af, maar hopelijk blijft een aardbeving ons dan bespaard.” ■